

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

IX. De dignitate capitis, quæ Christo competit, respectu tam Angelorum quàm hominum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

SECTIO IV.

De dignitate capitis, qua Christo Domino competit, respectu tam Angelorum quam hominum.

Observandum est hic ex S. Th. q. 8. rationem capitis mystici desumi ex proportione ad caput naturale, in quo cum tria considerari possint, ordo, perfectio, & virtus; ordo quidem, quia est prima pars hominis; perfectio vero, quia in eo vigent omnes sensus interiores & & exteriores, eum in ceteris membris sit solum tactus; virtus denique, quia motus omnis ceterorum membrorum ab illo deriuatur: sic etiam eadem tria de capite mystico intelligi debent, ita ut, cum quaeritur, an Christus Dominus sit caput hominum vel Angelorum, idem est, ac si quaeratur, an respectu illorum haec tres prerogativae Christo Domino competant. Haec observatione supposita

Dicendum 1. Christum Dominum etiam quatenus hominem, esse caput totius Ecclesiae. Id constat in primis ex Apost. Ephes. 1. ubi dicitur, quod Deus Pater Christum Dominum dedit caput supra omnem Ecclesiam: & Coloss. 1. Ipse est caput corporis Ecclesiae. Constat praeterea ex eo, quod Christo Domino etiam quatenus homini, tres supradictae capitis prerogativae competunt: est enim primus in ordine praedestinationis divinae, unde vocatur ab Apost. Rom. 8. *Primogenitus in multo fratribus*. Deinde ceteros omnes fideles omni virtutum & gratiarum genere antecedit, ut ex ante dictis patet. Tertiò denique virtutem habet influendi gratiam in omnia membra Ecclesiae; unde S. Ioan. 1. dicitur, quod *de plenitudine eius nos omnes accepimus*: & ipse Christus Dominus cap. 15. se ipsum viti comparat & fideles palmitibus, qua comparatione influxum suum in illos satis declarat.

Dicendum 2. Christum Dominum quatenus homi-
nis,

nem, esse caput omnium prorsus hominum. Ita S. Thom. a. 3. & probari potest enumeratione factâ per diuersos gradus hominum, quibus omnibus certum est illum ordine & perfectione antecellere, & in eos omnes influxum aliquem habere. Et primò quidem de beatis constat, cum sint membra Ecclesiæ triumphantis ipsi Christi perfectissimè vnita. De iustis item, tum in purgatorio tum in hac vita existentibus, cum ab ipso influxum gratiæ & charitatis recipiant: de fidelibus etiam, qui in peccato mortali sunt, cum adhuc per fidem licet velut membra mortua illi coniungantur, atque adeo ipse in eos dem illam siue habitualem siue actuaalem, & alias omnem gratias actuales, quibus ad pœnitentiam excitantur, fluat. De infidelibus quoque idem dici debet, cum supra probatum est) pro illis etiam Christus Dominus mortuus sit, & ex consequenti (vt supponimus ex tractatu de gratia) illis, sicut & alijs omnibus, & etiam parulis sine baptisimi susceptione decedentibus gratias ad salutem sufficientes promeruerit.

Porro licet hoc sensu infideles dicantur membra Christi, non tamen propterea dici possunt membra Ecclesiæ: ad hoc enim non sufficit, vt quis à Christo Domino influxum aliquem recipiat aut recipere possit, sed præter necessarium est aliquis alius gratiæ effectus, nempe vt fidelis, & saltem in voto baptisimi Sacramentum recipiat.

Ex dictis autem intelligi potest, Christum Dominum nullo modo esse aut dici posse caput damnatorum, cum ex lege Dei ordinaria non sint amplius in potentia ad vniionem cum Christo vnionem, aut ad vllum gratiæ influxum ab ipso recipendum: qui proinde neque sunt, neque dici debent membra Christi.

Dicendum 3. Christum Dominum etiam quatenus hominem, esse caput Angelorum. Ita S. Thom. a. 4. & constat ex scriptura Coloss. 2. Christus vocatur ab Apost. *Caput omnis Principatus & Potestatis*: & Ephes. 1. idem Apost. dicit Christum Dominum à Deo Patre *constitutum esse*

a S. Thomae ad dexteram suam in caelestibus, supra omnem Principatum,
 & Potestatem, & virtutem, & Dominationem & ipsum de-
 stitit illum esse caput supra omnem Ecclesiam & epist. 1. S. Petri 3. Chri-
 stus Dominus dicitur profectus in caelum, subiectus sibi ange-
 latis: ex quibus scriptura verbis constat, Christum Domi-
 num, saltem quoad ordinem & perfectionem, angelis
 præminere; & sic illorum esse caput.

Quod verò sit etiam illorum caput quoad influxum,
 constat ex ijs, quæ præc. cap. diximus, vbi probauimus,
 Angelos gratias ac gloriæ dona ex Christi meritis acce-
 disse.

Dicendum 4. quòd licet solius Christi proprium sit,
 esse caput Ecclesiæ, quatenus est fons & origo gratiarum
 omnium: hoc tamen non obstat (vt rectè docet S. Thom.
 2. 2. q. 6.) quò minus alia sint ipsi subordinata Ecclesiæ capita:
 itaque, quoniam sub Christo Romanus Pontifex totam
 visibiliter gubernat Ecclesiam, in illamque influit do-
 na conferendo, præcipiendo, pascendo, leges ferendo, varia gra-
 tiarum dona conferendo; ideo verè ac propriè caput visi-
 bile totius Ecclesiæ dicitur, imò & vnusquisque Episco-
 pus in Ecclesia sua quamdam habere capitis dignitatem
 in verè dici potest.

Neque id absurdum videri debet, quòd in mystico Ec-
 clesiæ corpore plura sint capita sub vno primario & præ-
 cipuo capite, sicut nec absurdum est sub vno summo pa-
 store Christo plures esse & dici in Ecclesia pastores, e-
 pist. 1. S. Petri cap. 5. & præter fundamentum primarium
 & præcipuum (quod est Christus) alia etiam esse, & dici
 eiusdem Ecclesiæ fundamenta, Apoc. 21. sicut in quoli-
 bet regno præter regem, qui (vt dicitur 1. Reg. 15.) totius
 regni caput est, sunt etiam alij duces & optimates
 ab eo dependentes, qui etiam dicuntur,

capita populorum Amos 6.

— 95 —

CA-